



УКРАЇНА

(19) UA (11) 60980 (13) A

(51) 7 A01K3/00, A23K1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**ОПИС**
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДВидається під
відповідальність
власника
патенту**(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ КОНЕЙ ВІД ГЕЛЬМІНТОЗІВ І ЛЕПТОСПІРОЗУ ЗА ДОПОМОГОЮ ЕЛЕКТРОПАСТУХА**

1

2

(21) 20021210052

(22) 13 12 2002

(24) 15 10 2003

(46) 15 10 2003, Бюл. № 10, 2003 р.

(72) Галатюк Олександр Євстафійович, Каньовський Анатолій Іванович

(73) Галатюк Олександр Євстафійович, Каньовський Анатолій Іванович

(57) 1 Спосіб вирощування та оздоровлення коней від гельмінтозів і лептоспірозу, що являє собою випас тварин протягом 1 року без утримання їх в приміщеннях та проведення регулярних дегельмінтизацій поголів'я, який відрізняється тим, що для випасу використовується електропастух

2 Спосіб за п 1, який відрізняється тим, що електропастухом відгороджують для випасу по 4-5га поля на 50 коней

3 Спосіб за пп 1, 2, який відрізняється тим, що заміну пасовища проводять кожні 3-5 діб

4 Спосіб за п 1, який відрізняється тим, що дегельмінтизація дорослого поголів'я проводиться 1 раз на рік, а лошат 2-3 рази з інтервалом 2-3 місяці по результатах копрологічних досліджень

5 Спосіб за п 1, який відрізняється тим, що питна вода завозиться з артезіанського колодязя, а в зимовий період проводиться підгодівля соломкою, сіллю, а жеребців-плідників концентратами

Вінахід відноситься до ветеринарної медицини і зоотехні, зокрема способів профілактики різних хвороб тварин та технології вирощування коней

Відомі способи профілактики гельмінтозів та лептоспірозу Коней утримують згідно ветеринарно-санітарних норм, кожен день проводять очистку денників (стіл) від гною та його біотермічне знезараження до вивозу на пасовища, що сприяє розриву циклу розвитку паразитів. В господарствах дегельмінтизацію дорослого поголів'я проводять весною і восени. Дегельмінтизацію молодняку від одного до трьох років проводять чотири рази на рік з інтервалом 90 днів. Племінних лошат піддають дегельмінтизації починаючи з 14-ти денного і проводять до 12-ти місячного віку з інтервалом 45-60 днів. Племінним кобилам антигельмінтици задають в день жереблення. Через 10 діб після дегельмінтизації проводять механічну очистку і дезинвазію приміщень. При випасанні коней в зоні природного вогнища лептоспірозу необхідно постійно проводити вакцинацію молодняку і ревакцинацію дорослих коней. В господарствах, неблагополучних щодо лептоспірозу проводять оздоровлення шляхом вакцинації всього поголів'я коней, починаючи з 2-х місячного віку (Галатюк О.Є., Програма забезпечення епізоотичного благополуччя галузі конярства. Затверджена Державним депар-

таментом ветеринарної медицини Міністерства агрополітики України - 11 05 2000р №15-1-1-4/468 - 9с)

Разом з тим, вказані способи профілактики характеризуються недостатньо високою ефективністю внаслідок збереження патогенів у гризунів, в навколишньому середовищі та існування факторів передачі, які сприяють зараженню здорових коней при стійловому утриманні.

Відомий спосіб (прототип) Досвід організації масових оздоровчих заходів в кінних господарствах (Величкін П.А. //Инфекционные и инвазионные болезни лошадей, М. Колос - 1976 - С.373-379) Профілактичну дегельмінтизацію дорослих коней проводять два рази в рік в квітні-травні і серпні. Кобил обробляють на 5-6 день після вижереблення, або в травні після закінчення масового вижереблення. Молодняк від року і старших дегельмінтизують в квітні і серпні і додатково в червні. Лошат дегельмінтизують в серпні-вересні і грудні (після відлучення).

Зміну пасовищ проводять по схемі: 8 загонів з 1-го травня по 1-ше жовтня із перебуванням на них коней по 10 діб і наступним використанням через 60-70 діб. З 1-го жовтня по 1-ше травня окремі пасовища використовують без гельмінтологічних обмежень. Розмір пасовища 25-30-40га на 80-100-150 коней. Напувають коней із колодязів чи

(13) A

(11) 60980

(19) UA

прських джерел. Кожен місяць чи раз в 2 місяці проводять копрологічне дослідження 20-25% коней різних вікових груп на яйця стронгілат, параскарид. Після механічного вичищення конюшень проводять трамбування підлоги глиною і дезінфекцію 3%-ним розчином креоліну.

Для впровадження даної технології необхідно понести значні матеріальні затрати по створенню культурних пасовищ, проведення меліоративних робіт, розбивання його на 6-8 загонів і загороження кожного загону. Через 3-4 роки пасовища необхідно перенести на нові ділянки.

В основу винаходу поставлено завдання по удосконаленню технології вирощування коней, профілактики гельмінтозів і лептоспірозу, зниження витрат на собівартість продукції.

Поставлене завдання вирішується тим, що технологія вирощування коней проводиться цілий рік з використанням для випасу електропастуха, яким відгороджують для випасу по 4-5га поля на 50 коней і кожні 3-5 днів проводять заміну пасовища, чим досягається чіткий контроль переміщення тварин і не допускається їх зараження гельмінтозами та лептоспірозом. Моніторингові дослідження достатньо проводити 1 раз в квартал. Дегельмінтизація дорослого поголів'я проводиться 1 раз в рік (березень-травень), а лошади 2-3 рази з інтервалом 2-3 місяці по результатах копрологічних досліджень. Вода завозиться з артезіанського колодязя, а в зимовий період проводиться підгодівля соломою, сіплю, а жеребців-плідників концентратами.

Досягнення позитивного ефекту при застосуванні даної технології підтверджується кращим фізіологічним станом коней, оздоровлення їх від гельмінтозів та лептоспірозу.

Коні весь період перебувають на свіжому повітрі, відсутні аміак, вуглекислота, мікроорганізми, які накопичуються у приміщеннях, а також протяги. Немає потреби нести витрати на очищення та дезінфекцію приміщень, на значний об'єм антгельмінтиків. Для випасу табуна коней достатньо лише двох робітників, які пасуть їх цілодобово. Крім того, коні затоптують гризунів та їх нірки, з'їдають бур'яни, зменшують травостій, чим профілактикують виникнення пожеж, своїми фекаліями підвищують родючість ґрунту. Разом з тим, застосування електропастуха дозволяє використовувати залужені площі (зведені з сівозміни чи незасіяні по госпо-

дарських причинах) для вирощування дешевого м'яса.

Дана технологія дозволяє використовувати для випасу також важкодоступні для обробітки ділянки землі, сприяє підвищенню їх родючості, отриманню екологічно чистої, корисної для здоров'я людини (м'ясо, кумис) продукції галузі конярства.

Технологія вирощування заключається у наступному. За допомогою електропастуха відгороджують пасовища (4-5га цілинної землі), куди заганяють 50 коней. На дану територію завозиться корито для води, в яке з бочки шлангом подається артезіанська вода. Кожні 3-5 днів електропастух переносять на сусідню ділянку, куди переводять коней. Таким чином контролюють випасання пасовища і стан якості годівлі в наступному загоні. Заміна пасовища кожні 3-5 днів сприяє тому, що коні з прихованим перебігом заразних хвороб постійно виділяють збудника в зовнішнє середовище, однак зараження не відбувається, так як за цей період не дозрівають личинки гельмінтів і для зараження не встигають накопичуватись лептоспіри в зовнішньому середовищі. При цьому сторожових собак піддають вакцинації проти лептоспірозу, стерилізації антибіотиками і регулярній дегельмінтизації. Інтенсивність інвазії стронгілятами протягом року не перевищує 100 личинок в 1г фекалій. При цьому коні не хворіють респіраторними хворобами, що свідчить про високу резистентність організму.

Зимом коні розгрибають сніг, добре поїдають трави, профілактикують її випривання і сприяють кущінню трав. В цей період коні перебувають на пасовищах протягом року. Коли зима сніжна, то доцільно створити навіс від снігу. Як загорожу можна використовувати пісосмугу, скірду або штучний намет з брезенту. В полі кобили приводять лошади, які зразу адаптуються до вирощування в природних умовах.

Випасання коней сприяє підвищенню родючості ґрунтів і не потребує додаткових витрат на очищення, дезінфекцію і дезінвазію приміщень. Собівартість продукції конярства знижується в 3-4 рази.

Технологія апробована на конях Чемерівецького районного державного підприємства ветеринарної медицини і дозволяє протягом одного року оздоровити поголів'я від гельмінтозів і лептоспірозу. Чого дуже важко досягти існуючими традиційними методами.